

> Retouradres Postbus 40225, 8004 DE Zwolle

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Warmte en Ondergrond
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

**Rijksdienst voor
Ondernemend
Nederland**

Postbus 40225,
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
omgevingswetnatuur@rvo.nl

Onze referentie
WABO/2020/004A.def

Uw referentie
5429085

Bijlagen
3

Datum 16 mei 2024
Betreft Verklaring van geen bedenkingen Wet Algemene Bepalingen
Omgevingsrecht

Geachte heer/mevrouw,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft op 13 oktober 2020 een verzoek ontvangen van de Minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) om een verklaring van geen bedenkingen als bedoeld in artikel 2.27 van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (hierna: het verzoek). Het verzoek betreft een aanvraag om een vergunning op grond van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (hierna: Wabo) ingediend door ONE-Dyas B.V. (hierna: initiatiefnemer). Ik heb uw verzoek behandeld. In deze brief leest u wat dit betekent.

Inhoud aanvraag

Het project betreft het aanleggen van een productieplatform in zee om gaswinning uit veld N05-A mogelijk te maken. Het GEMS-gebied omvat een cluster van (mogelijke) aardgasvelden dat zich uitstrekt over het deel van de Nederlandse en Duitse Noordzee ten noorden van de monding van de Eems. Op deze locatie worden maximaal 12 putten geboord, welke een deel naar veld N05-A en een deel naar een aantal andere, naastgelegen velden. ONE-Dyas verwacht gedurende een periode van 10 tot 35 jaar aardgas te produceren uit de aangeboorde velden. Het project beslaat onder andere een aanlegfase en boorfase. De werkzaamheden bestaan uit het plaatsen van het platform, het heien van verankeringspalen, de aanleg van de pijpleiding en elektriciteitskabels, de aanleg van de boorputten, en het plaatsen van conductors.

Het verzoek betreft een verklaring van geen bedenkingen van verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de bruinvis (*Phocoena phocoena*).

Verzoek ontwerpverklaring van geen bedenkingen

Op 13 oktober 2020 is van de Minister van Economische Zaken en Klimaat een verzoek met kenmerk 5429085 ontvangen om een ontwerpverklaring af te geven.

Verzoek definitieve verklaring van geen bedenkingen

De Minister van Economische Zaken en Klimaat heeft de Omgevingsvergunning en de ontwerpverklaring van geen bedenkingen vanaf 23 april 2021 tot en met 3 juni 2021 ter inzage gelegd. Binnen deze zes weken bestond de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen. Daarna is de aanvraag gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op de ligging van het platform (circa 850 meter naar het zuiden) en daarmee samenhangend gedeeltelijke nieuwe pijpleidingroute en een nieuwe kabelroute, nieuwe boortrajecten (vanaf een zuidelijker platform locatie), het vervallen van de alternatief voorgestelde putten naar het Duitse prospect Diamant en het vervallen van het VSP-onderzoek. De wijzigingen zorgen voor een afname van het totaal aantal bruinvisverstoringdagen met 15 tot 20%. Daarmee is het effect op de bruinvis kleiner, waardoor een definitieve verklaring van geen bedenkingen kan worden afgegeven.

Op 1 juni 2022 zijn de besluiten definitief gemaakt. Op 10 januari 2024 heeft de Minister voor Natuur en Stikstof het verzoek ontvangen om de definitieve verklaring af te geven. De verklaring van geen bedenkingen is op 23 januari 2024 definitief gemaakt maar niet meer meegenomen in de zitting van 25 januari 2024, welke volgde op de beroepen die waren ingediend tegen de definitieve omgevingsvergunning. Naar aanleiding van de uitspraak van de rechtbank in Den Haag van 18 april 2024 (ECLI:NL:RBDHA:2024:5519, rechtsoverweging 17.6) is de Minister voor Natuur en Stikstof op 25 april 2024 door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat verzocht de verklaring aan te vullen voor wat betreft de grijze zeehond en de gewone zeehond. Deze aanvulling is verwerkt op pagina 4.

Reikwijdte verklaring

Een vergunning op grond van de Wabo wordt ingevolge artikel 2.20a van de Wabo niet verleend als de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft verklaard dat zij daartegen bedenkingen heeft. De verklaring heeft betrekking op handelingen waar een ontheffing op grond van artikel 1.3 van de Wet Natuurbescherming vereist is.

Verklaring

Gelet op de Wet natuurbescherming en de Algemene wet bestuursrecht verklaart de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit:

Geen bedenkingen te hebben tegen het verlenen van een Omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1 of 2.2 van de Wabo door de Minister van Economische Zaken en Klimaat aan ONE-Dyas B.V., mits hieraan de in de verklaring genoemde voorschriften en beperkingen worden verbonden.

De Omgevingsvergunning dient ten minste onder de hieronder genoemde beperkingen te worden verleend. Aan de Omgevingsvergunning dienen ten minste de hieronder genoemde voorschriften te worden verbonden ter bescherming van de bruinvis (*Phocoena phocoena*), alsmede ter bescherming van de directe leefomgeving van deze soort.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
16 mei 2024

Onze referentie
WABO/2020/004A.def

De onderbouwing, voorschriften en beperkingen van de verklaring van geen bedenkingen voor de bruinvis zijn niet gewijzigd ten opzichte van de verklaring van geen bedenkingen van 23 januari 2024. Voor zover vereist wordt de verklaring van geen bedenkingen van 23 januari 2024 met deze verklaring bevestigd.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
16 mei 2024

Onze referentie
WABO/2020/004A.def

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit verzoek worden in bijlage 1 toegelicht.

Voorschriften en beperkingen

Algemeen

- a. De verklaring van geen bedenkingen wordt verleend tot uiterlijk 5 jaar na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning waar dit verzoek deel van uitmaakt.
- b. De verklaring van geen bedenkingen maakt deel uit van de Omgevingsvergunning. Daar waar voorschriften uit de Verklaring van geen bedenkingen de inhoud van de Omgevingsvergunning tegenspreken, prevaleert het voorschrift.

Beperkingen

- c. De verklaring van geen bedenkingen heeft uitsluitend betrekking op de hierna genoemde soort en de hierna genoemde verboden handelingen:
 - o Artikel 3.5, lid 2 Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de bruinvis.
- d. De verklaring van geen bedenkingen heeft uitsluitend betrekking op de realisatie van het project 'N05-A Productieplatform One-Dyas VVGB', gelegen in het Nederlandse deel van de Noordzee, op ongeveer 20 kilometer ten noorden van de Waddeneilanden en op 500 meter van de grens met Duitsland, één en ander zoals is weergegeven op figuur 1 van het rapport 'N05-A Wabo-vergunningsaanvraag Bijlage 1 Technische beschrijving Aanvulling' van 24 december 2021 (bijlage 2 bij dit verzoek).

Voorschriften

- e. Initiatiefnemer dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in paragraaf 2.3 van het rapport 'Projectplan Gaswinning N05-A Soortenbescherming' van 30 september 2020 (bijlage 3 bij dit verzoek).
- f. Bij het uitvoeren van heiwerkzaamheden van de verankeringspalen dient een (dubbel) bellenscherm te worden ingezet of een vergelijkbare maatregel met minimaal hetzelfde resultaat, waardoor het geluidsniveau naar beneden wordt gebracht met 8-14 dB om overschrijding van de geluidsnorm te voorkomen.

- g. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
- h. Initiatiefnemer dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
16 mei 2024

Onze referentie
WABO/2020/004A.def

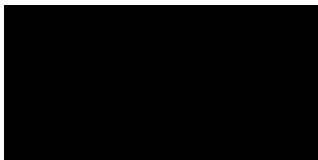
Uitspraak rechtbank

Ten aanzien van de gewone zeehond en de grijze zeehond merk ik nog het volgende op; in de uitspraak van de rechtbank in Den Haag van 18 april 2024 (ECLI:NL:RBDHA:2024:5519, rechtsoverweging 17.6) wordt door de rechtbank geconstateerd dat uit de natuurtoets volgt dat niet alleen voor het verstoren van de bruinvis ontheffing moet worden verleend, maar ook voor het verstoren van de grijze en gewone zeehond vanwege het onderwatergeluid. De gewone en de grijze zeehond zijn soorten welke werden beschermd door artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. In artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming stond geen verbod op het verstoren van soorten die onder dat artikel vallen. Het is dus niet verboden om de gewone en grijze zeehond te verstoren. Omdat dit niet verboden is, hoeft hier op grond van de Wet natuurbescherming geen ontheffing voor te worden afgegeven.

De Wet natuurbescherming is inmiddels vervangen door de Omgevingswet en de daaronder hangende regelingen. De gewone en grijze zeehond worden beschermd door artikel 11.54 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Ook onder het nieuwe regime is het niet verboden om soorten die enkel beschermd worden door 11.54 van het Besluit activiteiten leefomgeving te verstoren. Overigens is de Omgevingswet hier niet van toepassing omdat de aanvraag is gedaan voor 1 januari 2024.

Met vriendelijke groet,

De Minister voor natuur en stikstof,
namens deze:

Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Instandhouding van de bruinvis

Artikel 3.5, lid 2 Wet natuurbescherming; opzettelijk verstoren

De bruinvis in het plangebied aangetroffen. In 2016 is een tienjaarlijkse telling uitgevoerd naar het aantal bruinvissen in onder andere de Noordzee. Hieruit kwam een geschat aantal van 345.000 bruinvissen. De populatie bruinvissen op het Nederlands Continentaal Plat (NCP) wordt geschat op 51.000 dieren. Het NCP herbergt minimaal 7% (zomer) tot maximaal 23% (voorjaar) van de totale Noordzee populatie bruinvissen. Op basis van Geelhoed et al. (2013) en Geelhoed & Scheidat (2018) worden de aantallen in het plangebied tijdens het voorjaar, de zomer en het najaar respectievelijk geschat op 1,50; 0,79 en 0,68 bruinvissen per km².

Bruinvissen zijn gevoelig voor (een deel van de) het geluid dat vrijkomt bij heien. Zij foerageren en communiceren door middel van geluid. Het onderwatergeluid van de werkzaamheden kan leiden tot fysieke of fysiologische effecten op de bruinvis door tijdelijke- of permanente gehoordrempelverschuiving en in het ergste geval verwondingen. Door het opzettelijk verstoren is er een tijdelijke afname van het leefgebied van de bruinvis. De kwaliteit van het leefgebied neemt ook tijdelijk af, vergelijkbaar met de afname van het oppervlak van het leefgebied (610 km²).

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt initiatiefnemer maatregelen voor zoals beschreven in paragraaf 2.3 van het rapport 'Projectplan Gaswinning N05-A' van 30 september 2020 waar de toegepaste standaard maatregelen worden beschreven. Effecten door het onderwatergeluid veroorzaakt door het heien van de verankeringspalen van het productieplatform en de conductors kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.

Om TTS en PTS bij de bruinvis te voorkomen, worden bij het heien van de verankeringspalen en conductors een soft start procedure toegepast om permanente schade bij zeezoogdieren en vissen als gevolg van onderwatergeluid te voorkomen. De activiteiten worden met een laag bronvermogen opgestart, zodat zeezoogdieren en vissen de tijd hebben om het gebied te verlaten. Daarnaast wordt voorafgaand aan het heien gebruik gemaakt van een Acoustic Deterrent Device (ADD) om zeezoogdieren uit het gebied te verjagen (tot 500 meter). Ook wordt een zone van 500 meter rondom het boorplatform of airguns een MMO/PAM-team ingezet om minimaal 30 minuten te observeren of er geen zeezoogdieren binnen 500 meter zone aanwezig zijn. Wanneer dit het geval is, zal gewacht worden met het opstarten van de airguns totdat deze zich buiten de zone bevinden en daar minimaal 20 minuten blijven. Met deze werkwijze wordt uitgesloten dat zich zeezoogdieren binnen 500 meter van de geluidsbron bevinden.

De door initiatiefnemer voorgestelde maatregelen zijn grotendeels voldoende. In het projectplan wordt het gebruik van een bellenscherm kort genoemd in paragraaf 3.1 en 4.2. Echter, bij de bespreking van de mitigerende maatregelen in paragraaf 2.3 van het projectplan worden deze mitigerende maatregelen niet meegenomen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
16 mei 2024

Onze referentie
WABO/2020/004A.def

Zonder deze mitigerende maatregelen wordt de algemene geluidsnorm voor onderwatergeluid van 168 dB overschreden door het heien van de verankeringspalen van het productieplatform en de conductors. Om te voorkomen dat de geluidsnorm wordt overschreden dient een (dubbel) bellenscherm, of vergelijkbare maatregel met minimaal hetzelfde resultaat, te worden ingezet bij het heien van de verankeringspalen (en de conductors). Dit is als specifiek voorschrift opgenomen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
16 mei 2024

Onze referentie
WABO/2020/004A.def

Door de door initiatiefnemer voorgestelde maatregelen wordt PTS en TTS bij de bruinvis voorkomen. Wel wordt de bruinvis door de maatregelen opzettelijk verstoord zodat deze tijdelijk uit het plangebied verdwijnen. Er is derhalve sprake van een overtreding van artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming.

De effecten van geluid door de werkzaamheden met betrekking tot het heien zijn tijdelijk van aard. De kwaliteit van het leefgebied neemt ook tijdelijk af, vergelijkbaar met de afname van het oppervlak van het leefgebied. Na de werkzaamheden wordt het gebied weer beschikbaar en functioneel voor de soort, in vergelijkbare mate zoals dit voor de werkzaamheden was. Daarnaast is in de omgeving voldoende leefgebied voor de bruinvis aanwezig waar de soort naar kan uitwijken. De voorgenomen activiteit veroorzaakt een reductie van de Nederlandse bruinvispopulatie met 1.8 individuen. Daarmee ruim onder de door het Rijk gehanteerde grens dat de populatie met 95% zekerheid niet zal afnemen dan tot 95% van de totale Nederlandse bruinvispopulatie (geschat op 51.000 dieren).

De reductie is gebaseerd op 'worst case' situatie. Er is uitgegaan van de hoogst geschatte bruinvisdichtheid in het gebied. Er is geen rekening gehouden met de veerkracht van de populatie. Daarbij vindt er reeds gedurende vele jaren gaswinning en seismisch onderzoek plaats op het NCP. Daarbij gaat het om een tijdelijke verstoring en is er in de direct omgeving voldoende ruimte om ongestoord te foerageren. Door het toepassen van mitigerende maatregelen wordt ernstige fysieke schade aan de bruinvis voorkomen. Hierdoor zal de bruinvis wel in de omgeving aanwezig blijven. De gunstige staat van instandhouding van de bruinvis komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door initiatiefnemer voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de verklaring van geen bedenkingen opgelegde voorschriften.

Andere bevredigende oplossing

Het doel van de voorgenomen activiteiten is het winnen van gas uit het veld N05-A. Omdat het gas op een bepaalde geografische positie voorkomt is het niet mogelijk om een alternatieve locatie te kiezen. Voor het heien van de verankeringspalen van het platform en de conductors is geen alternatieve methode. De verankeringspalen van het platform moeten stevig in de zeebodem verankerd zijn om ook tijdens storm en hoge golfslagen de veiligheid van het platform te kunnen waarborgen. De voorgenomen activiteit vindt jaarrond plaats en specifieke activiteiten zijn niet altijd in bepaalde periodes in te plannen. De functie van de conductor is onder andere het stabiliseren van het ondiepe boorgat en de bescherming van de omliggende aardlagen. Om deze functie te garanderen moet de conductor voldoende diep in de zeebodem geheid worden.

Er wordt bij zowel het heien van het palen van het platform, als het heien van de conductors gekozen om de gebruikte heihamer niet met de maximale slagkracht te gebruiken, maar op maximaal 50% van zijn vermogen. Hierdoor wordt het geproduceerde onderwatergeluid verminderd.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
16 mei 2024

Onze referentie
WABO/2020/004A.def

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (buiten de kwetsbare periode) wordt schade aan de bruinvis zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

Initiatiefnemer heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten', zoals genoemd in artikel 3.8, lid 5, sub b van de Wet natuurbescherming.

De reden van groot openbaar belang volgt uit het National Waterplan. In dit plan hebben olie- en gaswinning de status van 'groot nationaal belang'. Het kabinetsbeleid is erop gericht zo veel mogelijk olie en aardgas uit de kleine velden te winnen, om zo het volle potentieel van de voorraden te benutten. Winning van aardgas uit kleine velden is in lijn met de doelstelling van het Nederlandse energiebeleid om gaswinning uit andere velden dan het Groningenveld te bevorderen en het Groningenveld te sparen. Dit is het zogenoemde 'Kleine velden beleid' (Derde Energienota, Ministerie van Economische Zaken, 1995; Mijnbouwwet 2010). De gaswinning uit kleine velden op het Nederlands continentaal plaat is nog steeds noodzakelijk is en heeft de voorkeur heeft boven gasimport, zo volgt uit de brief van Minister Wiebes van Economische Zaken en Klimaat van 30 mei 2018 aan de Tweede Kamer. Omdat de huidige levensstandaard gebaseerd is op een ruime beschikbaarheid van energie speelt aardgas een belangrijke rol in de huidige Nederlandse energievoorziening. De winning van aardgas uit kleine velden is derhalve belangrijk voor stabiliteit van de energievoorziening.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is om de negatieve effecten op de bruinvis, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Figuur 1-1: Oorspronkelijke en nieuwe locatie van het productieplatform, inclusief de ligging van de gasvelden en de nieuwe tracés van de gasleiding en de kabel naar windpark Riffgat.

- Voor nieuwe pijpleidingen op zee geldt volgens de Beleidsnota Noordzee 2016 - 2021 een opruimplicht tenzij de maatschappelijke baten groter zijn dan de maatschappelijke kosten. Als de pijpleiding en kabel worden verwijderd, worden ze ontgraven, met een werkschip verwijderd en per schip afgevoerd. Als ze blijven liggen, wordt gezorgd dat ze geen gevaar of hinder voor de scheepvaart of andere gebruikers opleveren;
- De zeebodem wordt geïnspecteerd en indien vereist opgeruimd om er zeker van te zijn dat er geen obstakels achter blijven.

2.3 Toegepaste standaard maatregelen

Om de potentiële effecten van de voorgenomen activiteiten op het milieu en de omgeving te minimaliseren neemt ONE-Dyas standaard de volgende mitigerende maatregelen:

- Bij het heien van de verankeringspalen en de conductor en bij aanvang van het VSP-onderzoek wordt een *soft start* procedure toegepast om permanente schade bij zeezoogdieren en vissen als gevolg van onderwatergeluid te voorkomen. Dit betekent dat de activiteiten met een laag bronvermogen worden opgestart, zodat zeezoogdieren en vissen voldoende tijd hebben om het door onderwatergeluid beïnvloede gebied te verlaten. Voor de zekerheid wordt voorafgaand aan het heien en het VSP-onderzoek een *Acoustic Deterrent Device* (ADD) gebruikt om zeezoogdieren uit het gebied te verjagen (tot 500 m).
- Een MMO/PAM-team zal, voor er een geluidsbron wordt opgestart, minimaal 30 minuten lang observeren of er geen zeezoogdieren binnen de 500 meter zone zijn. Wanneer een zeezoogdier zich binnen de 500 meter zone bevindt, dan zal er gewacht worden met het opstarten van de airguns tot deze zich buiten de zone bevindt en daar minimaal 20 minuten buiten blijft.
- De inzet van ervaren vogelwachters op zowel het platform als op afstand moet voorkomen dat als gevolg van het fakkelen vogelslachtoffers vallen. De vogelwachter op afstand geeft voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de puttesten op basis van de weersverwachting en een voorspelling van de vogeltrek advies aan een medewerker of vogelwachter ter plaatse. Dit advies kan bestaan uit 'Geen probleem', 'Fakkelen uitstellen' of 'Operator ter plekke moet extra goed opletten'. Verder wordt bij voorkeur overdag gefakkeld.
- Bij voorkeur wordt uitsluitend overdag gefakkeld om de aantrekkende werking van de vlam op vogels en vleermuizen te beperken. Alleen indien de vogelwachter had advies 'Geen probleem' afgeeft wordt (indien om technische redenen noodzakelijk) gefakkeld tot na het einde van de astronomische schemering. Om uitloop in deze gevallen te voorkomen of zo kort mogelijk te houden wordt zo vroeg mogelijk op de dag gestart met fakkelen.
- Afvalwater dat op de Noordzee geloosd wordt, wordt voorafgaand aan lozing op het boorplatform tot onder de wettelijk vastgelegde lozingsconcentraties ontdaan van koolwaterstoffen (< 30 ppm olie in water).
- Geproduceerd condensaat wordt niet verbrand op het platform, maar per schip afgevoerd naar het vasteland.
- Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de bestaande scheepvaart- en helikopterroutes zodat de kortst mogelijke afstand buiten de vaar- en vliegroute wordt gebruikt.